

Trecerea de la Timișoara la București a fost lină?

Venind la București, eram conștientă că o iau de la capăt, însă nici nu mi-am închipuit că șapte ani de actorie și vreo patruzeci de roluri principale nu înseamnă chiar nimic. Dar aici aleile erau deja cucerite, jocurile, făcute. Și, de fapt, lucrul cel mai greu care mi se întâmpla venind la București era acela că jucam numai comedie. Nu că mi-ar fi plăcut, dar prea am avut parte, până prin '81, numai de roluri comice. Și, pe urmă, mă băntuia o vorbă aruncată de Penciulescu: „Să ai mare grijă, să nu joci doar comedie. Tu te afli pe cealaltă pantă”. Or, eu eram ba Wanda în *Gaițele*, ba Frosa în *Idolul și Ion Anapoda*, ba Dacia în *Titanic vals*, ba Zoe din *Scrisoarea pierdută*... Și, în plus, avea TNB-ul pe atunci un talent de a prelungi viața spectacolelor de comedie... Zece ani am jucat în *Gaițele* și în *Idolul și Ion Anapoda*.

Și cum ați ieșit din acest impas?

Sunt lucruri care li se întâmplă numai unora. Și mie mi s-au întâmplat. E ca un miracol pe care, din păcate, nu orice actor talentat îl trăiește. A venit peste mine, peste noi, ca o minune: *Vassa Jeleznova*. Am început lecturile la sfârșitul anului 1988, în noiembrie. Era mare lucru să repeți alături de George Constantin. Dar prima lec-

tură a fost complet derutantă pentru mine. Mi se părea ba că sunt prea tânără pentru personaj, ba că nu mi se potrivește. Mai mult, binevoitorii îmi spuneau: „Cum o să faci asta? Tu ești acrită de comedie”.

Vi se pusese eticheta?

Da. Mă și consolam cu ideea că voi juca toate frumoasele, toate frivolele, toate capricioasele din dramaturgie. Dar miracolul a fost pentru toți când ne-am apucat să facem cu adevărat acest spectacol. Nu pot povesti ce ni se întâmpla; era ceva atât de intim, atât de neașteptat... A fost un an în care nu am avut de-a face numai cu rolurile, ci am apucat și să ne cunoaștem pe noi înșine, deveniserăm o familie. Repetam prin cabine, prin foaiere, pe unde se nimerea. Apoi, dintr-o dată, a izbucnit spectacolul. Cred că măcar în acea clipă Dumnezeu ne-a fost alături.

Deși v-a mers vestea că sunteți o femeie aprigă, am remarcat la Piatra Neamț, unde am fost împreună în juriu, că-i iubiți mult pe tineri și chiar și pe tinerele actrițe...

Nu știu de unde mi s-a dus vestea că-aș fi aprigă, poate că sunt nițel cam rea de gură, dar nu sunt răutăcioasă. Sunt, e drept, mereu pusă pe îndreptat lucrurile, dar asta nu înseamnă că am raporturi proaste cu colegii. Și, în plus, nu sunt o egoistă. Sunt gata să

primesc și să dau sfaturi. Dar nu pot trăi indiferentă la ceea ce se întâmplă în jur.

E și motivul pentru care, în vremea din urmă, v-ați implicat în conducerea teatrului? Cu riscul de a vă împărți timpul de repetiții cu cel dedicat treburilor administrative?

Nu cred că e nevoie să-mi împart timpul. Dar știu de ce m-am implicat în povestea asta? Prea merg lucrurile într-un soi de devălmășie. Și nu c-aș crede că le pot eu îndrepta, dar cel puțin să pun umărul. Apoi, încă mai cred că TNB trebuie să aibă un loc al său bine determinat, să fie un model pentru celelalte teatre. Să aibă propria lui linie, un repertoriu solid, actori, regizori, scenografi de linia întâi.

Sunteți atât de frumoasă, atât de sociabilă... Relele să vă fi ocolit?

Profesia m-a vindecat de ele. Simplu fapt că pot citi o piesă, chiar fără s-o joc, mă umple de putere. Un personaj care a suferit mai mult decât mine și care-și depășește condiția devine pentru mine un model de urmat, un suport moral nebănuț.

Ați simțit vreodată că vă trădează profesia?

Nu. Eu mă pot trăda; profesia, niciodată.

Marinela Țepuș

Sf flash

Fiind vorba de remunerarea autorilor unei cărți-studiu dedicate teatrului, un personaj sus-pus ne-a sugerat fie să redactăm lucrarea „pe gratis”, fie să mai lăsăm din preț. La salariile noastre de 2 500 000 sau la pensiile de 1 500 000, suma pretinsă nu însemna decât un salariu înmulțit cu vreo cincisprezece luni, din cei zece-douăzeci de ani cât necesită o muncă serioasă în bibliotecă și arhive. Se dovedește, astfel, iar și iar, că nu ca (cacofonie voită) cartea nu numai că nu e rentabilă, dar nu are nici... preț.

În România anului 2001, preț are participarea, activă sau pasivă, a cui s-a nimerit să fie consilier. Acesta ia pe lună un salariu bunicele de 4 000 000, bașca tot pe-atâta pentru că face parte din Consiliul de administrație al nu știu cărei... regii. Preț mai are și mult-mediatizata sărbătoare a unui „țigan de bani gata”, care, la tăierea moțului micuțului Elvis (că doar nu voiți să-l boteze Ion!), a dăruit

nașilor două kilograme de aur. Las' că știrea a furat din timpul afectat sărbătoririi lui Ion Besoiu, care, la 70 de ani, are în spate cincizeci de ani de teatru și film...

Dar, dacă tot veneam abătută de la... negocieri, îmi zic: hai să trec prin parc, că e frumos și cald. Și iată, pe un panou încărcat cu afișe de anțărț, zdrențuite, zăresc rezumatul gândurilor mele: dintr-un colț de afiș rupt mă privește rânjind un ochi și o jumătate de nas din chipul domnului Cervenii, de pe când ne îndemna să-l alegem președinte; din celălalt colț, partea de sus a capului domnului Meleşcanu, cu freza fără cusur; peste ei, într-o rână, afișul noii premiere teatrale cu *Medeea*; peste toate, triumfal, un afiș proaspăt, în cinci culori: „Adrian Copilul-minune, curând în orașul dumneavoastră”. Al nostru, adică. Mă duc, mai bine, la bibliotecă.

Elisabeta Pop

Afișele